

Agerschou (SF):

SF har hele tiden taget kraftigt afstand fra indførelse af karensdagen. Vi mener, karensdagen er udtryk for et ønske om at lægge skat på sygdom og for en åben og erklæret mistillid til lønmodtagere. Vores modstand er naturligvis ikke blevet mindre af, at forskellige undersøgelser viser, at den medfører en lang række alvorlige sociale skævheder.

Da folketinget behandlede et lignende forslag fra socialdemokratiet den 15. marts 1983, udtalte socialministeren bl.a. – og jeg citerer fra sp. 7642 i folketingets forhandlinger:

»Da vi for ikke engang en uge siden sidst drøftede karensdagen her i folketinget, mener jeg, at jeg fik slået 100 pct. fast, at lovgivningen om en karensdag omfatter alle lønmodtagere. Men for at der ikke skal være nogen tvivl, vil jeg da gerne gentage, at det er hensigten med lovgivningen, at karensdagen også i praksis håndhæves over for alle lønmodtagere, . . .«

Der foreligger efterhånden flere undersøgelser, der dokumenterer, at det ikke er tilfældet. Den sidste er kommet fra socialforskningsinstituttet, som ministeren i parentes bemærket også nu forsøger at få lidt mere ensrettet og lidt mere centralt styret.

Denne undersøgelse viser, for det første at det kun er knap 30 pct. af lønmodtagerne, der nødvendigvis bliver trukket i løn. For det andet at godt 20 pct. af lønmodtagerne får løn på første sygedag og dermed ikke er omfattet af karensdagsordningen. For det tredje at det kun er 9 pct. af funktionærerne, der er tvunget til løntræk for første sygedag, mod 36 pct. blandt faglærte og 47 pct. blandt ufaglærte arbejdere. Dette skyldes, som det fremgår af undersøgelsen, dels at op mod halvdelen af funktionærerne mod 21–25 pct. af arbejderne får løn for første sygedag, dels at funktionærerne i størst omfang og ufaglærte arbejdere i mindst omfang kan vælge at bruge en afspadserings- eller feriedag på den første sygedag. For det fjerde at der med karensdagen er tale om en delvis særlovgivning for offentligt ansatte, og for det femte at kvinder i højere grad end mænd er tvunget til løntræk for første sygedag.

Undersøgelsens resultater er i virkeligheden banale i den forstand, at det er ting, der hele tiden er blevet fremhævet, ting, der hele

tiden er blevet argumenteret med i debatten. Derfor synes jeg også, at den måde, socialministeren kom om ved undersøgelsen på, da han holdt sit første indlæg, var deprimerende let.

Socialdemokratiet nævner i bemærkningerne til deres forslag andre og vigtige skævheder, bl.a. at en lønmodtager med flere arbejdsforhold har én karensdag i hvert arbejdsforhold, og at tilbagefaldsreglen ikke er nogen beskyttelse for lønmodtagere, hvis man skal til kontrol, forundersøgelse eller ambulatoriebehandling inden for en tilbagefaldsperiode på 12 dage, selv om undersøgelserne eller behandlingerne stammer fra den pågældende sygdom. Ligeledes er de sygdomme, der er omfattet af § 12-aftalebegrebet, ved at blive helt diffuse, så det ender med, at de, der har denne aftale, bliver stillet langt ringere på arbejdsmarkedet end før.

Med andre ord, der er tale om en elendig lov. SF støtter socialdemokratiet i kravet om dens øjeblikkelige afskaffelse.

Grethe Lyngs (CD):

Under sidste debat om lov om begrænsning af løn under sygdom så vi, hvor svært det var at spare, og socialministeren kom folketinget i møde med ændringsforslag, da der blev fundet ømme punkter. Arbejdsskader blev taget ud, ligeledes kronisk syge, der går til behandling ud over den i loven fastsatte grænse på 2 år. Karensdagen blev afskaffet for ca. 10 år siden, nu er den indført igen, ikke på grund af mistro til nogen, men af bitter nød.

Fru Mette Groes sagde ved forrige førstebehandling, at alvorlig stress og nedslidning var en væsentlig årsag til sygdomme, og at dette kunne undgås ved et godt arbejdsmiljø. Deri er CD enig. Det er vores opfattelse, at mange sygedage måske kunne undgås, hvis medarbejderne fik tryk i deres arbejde, men her kommer det så ind, at f.eks. fagforeningens ulidelige indblanding ofte kan give symptomer som stress og andre dårligdomme, angsten for at stå uden arbejde, hvis man ikke følger fagbevægelsens direktiver.

Centrum-demokraterne kan ikke støtte lovforslaget, men jeg vil gerne være med til at se på, om der er noget, som blev overset, da loven blev vedtaget, når rapporten om karensdagen kommer til socialudvalget, den